

Vikingasaga

Vikingasaga - Svenska/Svenska som andraspråk, Årskurs 4-6

Del av 1 i Vikingasaga

Syfte

Vikingasagan kan användas som ett komplement i svenska när eleverna läser om vikingatiden i historia. Eleverna får leva sig in i tiden och skriva en fiktiv historia i ett historiskt och geografiskt sammanhang.

Läraren reflekterar

Det var faktiskt ingen som inte gillade uppgiften – alla elever satt knäpptysta och skrev och längtade efter att få fortsätta skriva. Det som var bra var att de fick använda det de läst om och lägga in det i sin berättelse. När vi läste i historieboken tänkte de på hur de skulle kunna använda det vi läste om i sin berättelse. Eleverna skrev således parallellt med läsningen. De skrev i kortare pass med nya avsnitt varje gång. Det drev berättelsen framåt i lagom takt och eleverna orkade slutföra sitt, till slut, omfattande skrivande. Använd gärna hela eller delar av uppgiften och ändra som du själv vill.

Skrivandets upplägg

Mina elever har fått påbörja en ny del varje gång och arbetat i pass om 40-50 minuter. Tanken var att träna på att bli klar med en uppgift under en viss tid. Vid några tillfällen har vi haft "komma ikapp-lektioner" för de som vill fylla på text eller de som varit borta. Därefter har vi fortsatt med en ny del gemensamt. Vi har också haft fokus på verb i preteritum och gjorde inledningsvis en gemensam verblista som skulle kunna passa i sagan.

Del 1 – Inledning

Del 1 ska etablera tid, plats och huvudpersonen.

När: 800-1100 e.Kr (för 900-1200 år sedan)

Vem: Du själv eller någon som du för cirka 1000 år sedan (skriv i tredje person)

Fundera på före skrivandet:

- Vad hette du?
- Hur var du?
- Hur såg du ut?
- Vad tyckte du om att göra?
- Var bodde du och hur såg det ut?
- Beskriv din familj och de andra i byn.

Förslag till inledning: *Nu ska jag berätta om... Det var en gång... För länge, länge sedan... I det som vi idag kallar Luleå/Sverige bodde för 1000 år sedan... Så här kan du också börja: Efter en oändligt lång resa började landskapet kännas bekant och dofterna påminde om hemma... När de kom hem till byn igen...*

Del 2 – Skeppet

Innehåll: Ett vikingaskepp la till vid hamnen. Ombord fanns hövding Ivar och hans besättning som skulle segla österut på viking. Han ville ha med sig bytesvaror och folk från din by. Du kan skriva om:

- Beskriv Ivar
- Vad fanns på skeppet?
- Vad ville de ha med sig för varor österut?
- Hur reagerade folket i byn?
- Vilka i byn ville följa med på viking?

Förslag till inledning: *En vacker dag i maj seglade ett stort skepp in i hamnen... Plötsligt ropade någon "ett skepp kommer, ett skepp kommer..."*

Del 3 – Österut

Innehåll: Skeppet lämnade hamnen fullastad med bytesvaror – och XXX (välj något lämpligt). Huvudpersonen ska följa med, antingen ville hen själv följa med eller så hade hen av misstag kommit med när hen bara skulle smyga runt lite på skeppet eller leta efter en bortsprungna katt. Hur som helst blev hen en av besättningen ombord. Du kan skriva om:

- Hur kändes det för hen?
- Hur var livet ombord på skeppet?
- Vad upplevde hen på färden?
- De seglade i två månader och en morgon när de vaknade skymtade de sitt resmål i horisonten – världsmetropolen Konstantinopel (nuvarande Istanbul i Turkiet).

Förslag till inledning: *Tidigt på morgonen la skeppet ut... Så var det dags för avfärd... Äntligen började äventyret... Å nej, skeppet började segla, och xxx var ombord...*

Del 4 – Konstantinopel

Innehåll: Med skakiga ben klev de iland i Konstantinopels hamn. De möttes av ett myller av människor som pratade ett språk de inte förstod. Det doftade kryddigt och exotiskt. De gick in på marknaden och hen råkade gå vilse bland alla människor. När allt kändes som mest hopplös och hemskt dök det upp ett barn i hens egen ålder. Som ett mirakel visade det sig att hen kunde tala svenska och hen berättade att hen bodde i Sultanens palats. Du kan också skriva om:

- Hur såg det ut på marknaden? Vad sålde de?
- Hur såg människorna ut? Vad hade de för kläder? Vad pratade de för språk?
- Vem var barnet som dök upp? Hur kom det sig att hen kunde tala svenska?

Förslag till inledning: *Väl framme i den främmande hamnen kändes det som... Konstantinopel var verkligen en helt annan värld än den xxx var van vid... Den stora staden tornade upp sig framför dem och när skeppet lade till i hamnen var det dags att gå i land...*

Del 5 – Palatset

Innehåll: Huvudpersonen följde med sin nya vän till palatset. Där fick hen mat och dryck. På kvällen blev hen bjuden på middag i sultanens palats. Hen fick nya kläder av sin vän och när hen kom till middagsbordet såg hen att hövding Ivar satt vid sultanens sida som hedersgäst. Du kan skriva om:

- Vad hade hen på dig för kläder?
- Vad fick de att äta och dricka?
- Hur kom det sig att hövding Ivar och sultanen var vänner?

Förslag till inledning: *Palatset som X hade tagit X till var verkligen helt makalöst. Hen hade aldrig sett så mycket... Hen kläddes i kläder av finaste siden... Hens nya vän knackade på dörren...*

Del 6 – Det oväntade

Innehåll: Något oväntat hände. Kan det vara:

- Ett inbrottsförsök på palatset?
- Ett bråk mellan några på sultanens fest?
- Några som blev kära i varandra?
- Vad var det som hände och hur löste det sig?

Förslag till inledning: *Plötsligt reste sig X upp och skrek... På kvällen när de hade lagt sig hördes ett ljud... Stjärnorna glimmade på den svarta himlen och hen kände sig lyckligare än någonsin förut...*

Del 7 – Hemkomsten

Innehåll: Ivar och hans sällskap tackade för sig och de började sin långa resa hemåt igen. Väl därhemma berättade X om sitt äventyr för alla som ville höra. Kanske ristades det även en runsten? Du kan skriva om:

- Vad hade Ivar bytt till sig/köpt/plundrat?
- Vad tog huvudpersonen med sig från Konstantinopel?
- Vilka vänner hade hen fått på din resa?
- Vad hade hen lärt dig?
- Hur sammanfattade hen sin resa?
- Hur slutar din vikingasaga?

Elevexempel

Eleverna får såklart läsa varandras sagor! Under bilden följer ett elevexempel för läraren att titta på.

LGR 11 Kunskapskrav (svenska)

Eleven kan skriva olika slags texter med **tydligt** innehåll och **väl** fungerande struktur samt **god** språklig variation. I texterna använder eleven grundläggande regler för stavning, skiljetecken och språkriktighet med **god** säkerhet. De berättande texter eleven skriver innehåller **välutvecklade** gestaltande beskrivningar och **välutvecklade** handling. Genom att kombinera text med olika estetiska uttryck så att de samspelar på ett **ändamålsenligt och effektivt** sätt kan eleven förstärka och levandegöra sina texters budskap. Dessutom kan eleven ge **välutvecklade** omdömen om texters innehåll och utifrån respons bearbeta texter mot ökad tydlighet och kvalitet på ett **väl** fungerande sätt.